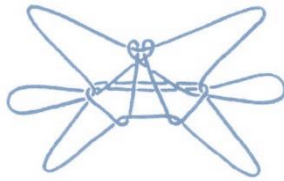

Nalunaarut 2015-imoortoq

Oqaasileriffik
Sprogsekretariatet
The Greenland Language Secretariat

Oqaasileriffiup ukiumoortumik nalunaarutaa 2015-imoortoq

© 2016 Oqaasileriffik, Nuuk
Ilioqqarnera: Ivínguak' Stork Høegh
Naqitnera: Oddi.is

ISBN: XXX-XX-XXXXX-XX-X

Aallaqqaasiut

Oqaasileriffik 1999-imi pilersinneqarnerminiilli ukiut ingerlanerini kigaatsumik alliarortusaarsimavoq. Ullumikkut suliassaqarfiit assigiinngitsut sisamat Oqaasileriffiup suliagarfigai, ukuusut:

- Oqaasiliortut
- Nunat Aqqinik Aalajangiisartut
- Inuit Aqqinik Akuersisartut
- Sprogteknologii

Oqaasileriffiup sulineranut Oqaasiliortunut inatsisit aammalu Nunat Aqqinik Aalajangiisartunut inatsit tungaviupput, taamaattoq kultureqarnermut naalakkersuisup ataniikkaluarluni nammineq ingerlasutut inissisimalluni.

Oqaasileriffimmi oqaatsit pillugit ilisimatusaatinik nalunaarsuinernillu pingaarutilinnik suliagarpoq, taamaattumik suliffeqarfik Ilimmarfimmi inissisimavoq, naak ilisimatusarfimmut ilaasuunngikkaluarluni.

Ataatsimiititaliat pingasut kultureqarnermut naalakkersuisumit inuttalikkat Oqaasileriffiup allatseqarnikkut isumagalugillu sullitarai, pisortatigullu atortussanngortitsinerni imaluunniit nalunaarsuutit (taaguusersuuserinermi, inuit aqqinik nunallu aqqinik akuerisani) annertuunik aamma inaarutaasumik aalajangiisarnernut ataatsimiititaliat suliaat tunngaviullutik.

Oqaasileriffik Ilimmarfimmi allaffeqarpoq init quleriit aappaanni

Siulequt

Ukioq 2015 aallarnerfigalugu Oqaasileriffik nutaamik pisortaqaqerpoq; ukiorpassuarni Oqaasileriffiup atuutilerneraniit pisortaasimasoq Carl Christian Olsen, Puju, 2014-imi soraarninngornerata kingorna.

Ukiup aallartinneraniit juunip aallaqqaataa tikillugu Beatrine Heilmann pisortaagallartutut inissisimavoq, taassumalu pappiliarsornikkut aningaasaqarnikkullu suliasat annertuut suliaralugillu nutarteriffigalugit aallartippai. Suleqatigiit aamma Oqaasileriffimmi ataatsimiititaliat sullinneqartut (Oqaasiliortut aamma Nunat Aqqinik Aalajangiisartut) inatsisaasa nalilersorneqaqqinnissaat Naalakkersuisoqarfimmut noqqaassutigaa.

Oqaasileriffimmi oqaatsitsinnik sullissineq suli annertunerusumik pitsanngorsarniarlugu suliniutaasinnaasut assigiinngitsut 2015-imi siumut isigisumik pilersarusiorneqarput aallartisarneqarlutillu, taakkunungalu pisariaqartitat sinaakkutillu pitsaanagerusut Oqaasileriffimmi atorfilinnit Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut, Kultureqarnermik Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumut saqqummiunneqarlutik allaganngorlugillu aamma nassiunneqarlutik. Tamatuma kingorna aamma Inatsisartut kultureqarnermut ataatsimiititaliaat saqqummiivigineqarpoq Oqaasileriffiup inissisimanagera aamma oqaatsitta pisortatigut atuutsinniarni iliuuserineqarsinnaasut pillugit pisariaqartitat sukumiisumik nassuiaatigineqarlutik.

Suliat annertuut 2015-imi naammassineqartut ilaat tassaavoq inuit aqqi pillugu atuakkiaq Nuka Møllerip atuakkiaa Oqaasileriffiup saqqummersikkamiuk. Suliaq alla pingaaruteqarluinnartoq aallartisarneqalersoq tassaavoq allagaatinik katersuivissuaq (korpus), taanna tassaavoq siunissami oqaatsinik misissuinermi atortussat pitsaanagerpaat ilassaat, Oqaasileriffimmi sulinitinni annertuumik pisariillisaataallunilu sullissinitsinni pitsaassutsimik qaffaasusaaq.

Katti Frederiksen
Pisortaq

Imarisaasa allattorsimaffiat

Aallaqqaasiut	1
Siulequt	1
Sulisut	4
Ilaasortat	4
Ukiumoortumik nalunaarutit	5
Saaffiginnissutit	5
Oqaasiliortunit	7
Nunat Aqqinik Aalajangiisartunit	10
Inuit Aqqinik Akuersisartunit	12
Sprogteknologilerisunit	15

Suliat allat

Allanik suleqateqarneq

Pikkorissaanerit siunnersuinerillu

Aningaasaqarneq

2015-imi Oqaasileriffimmi atorfillit

Katti Frederiksen
Pisortaq

Per Langgård
Siunnersortaaq

Lisathe Møller Kruse
Specialkonsulenti

Minik Jeremiassen
AC-fuldmægtigi

Nuka Møller
AC-fuldmægtigi

Beatrine Heilmann
AC-fuldmægtigi

Ataatsimiititaliat 2015-imiit 2018-imut toqqakkat

Oqaasiliortuni: Bolatta Vahl, Mariia Simonsen, Juaaka Lyberth, Mette Larsen Lyberth aamma Jens Danielsen

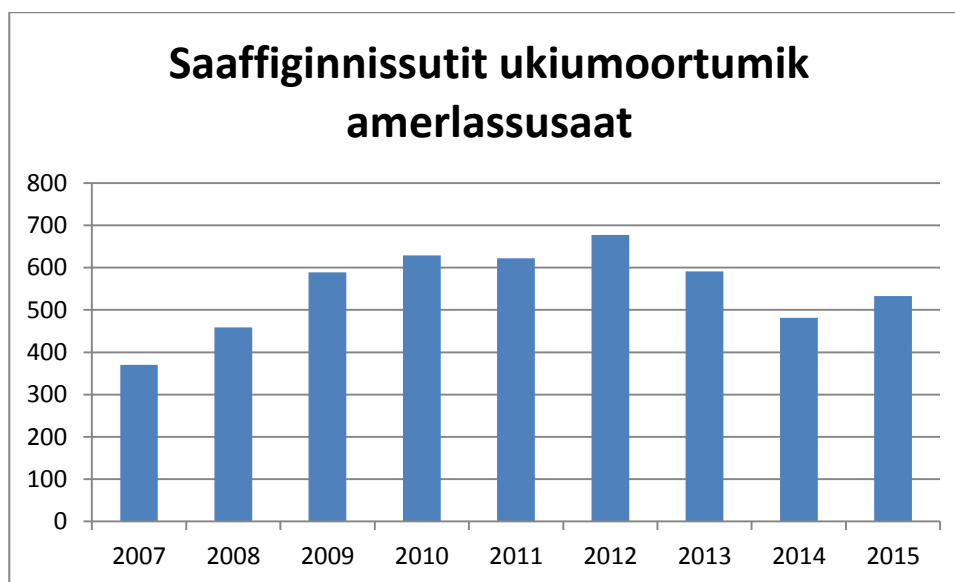
Nunat Aqqinik Aalajangiisartuni: Karl Elias Olsen, Kirstine Kreutzmann, Mariane Petersen, Bolatta Vahl aamma Jens Danielsen

Saaffiginnissutit

Oqaasileriffik amerlanertigut mailikkut saaffigineqartarpoq, nalinginnaasumik ukiut tamaasa ukiukkut saaffiginnissutit amerlanerusarlutik aasamilu ikiliimisarlutik. Ukiut kingullit qulit iluanni Oqaasileriffimmut saaffiginnittartut amerliartuinnarsimapput, ukiulli kingullit aamma inuit namminneerlutik nittartakkatigut paasissutissanik ujaasisinnaalernerat ilutigalugu aamma saaffiginnissutit ikiliimilaarsimapput, tassani patsisaalluarsinnaavortaaq facebookimi soqutigisaqaqatigiit iluanni kikkunntut tamanut aperisarneq, taamatullu sukkasuumik, aammali ilaatigut immaqa tunngavilersugaalluanngitsunik, akissutisisarneq. Nittartakkat atortorissaarutillu allat atorlugit paasissutissanik ujaasisoqarsinnaagaluartoq, taamaattoq kalaallisut nassaassat aammalu paasissutissat qupperiaannaat sulil killilerujussuupput sulilu ineriartortissarujussuullutik, taamaattumik Oqaasileriffimmut saaffiginnissutit annerusumik aqqit isumaannik, oqaatsit isumaannik, taaguutit sulil piunngitsut imalt nutserinermi nalornisoorfiit pillugit saaffigineqartuaannarpoq.

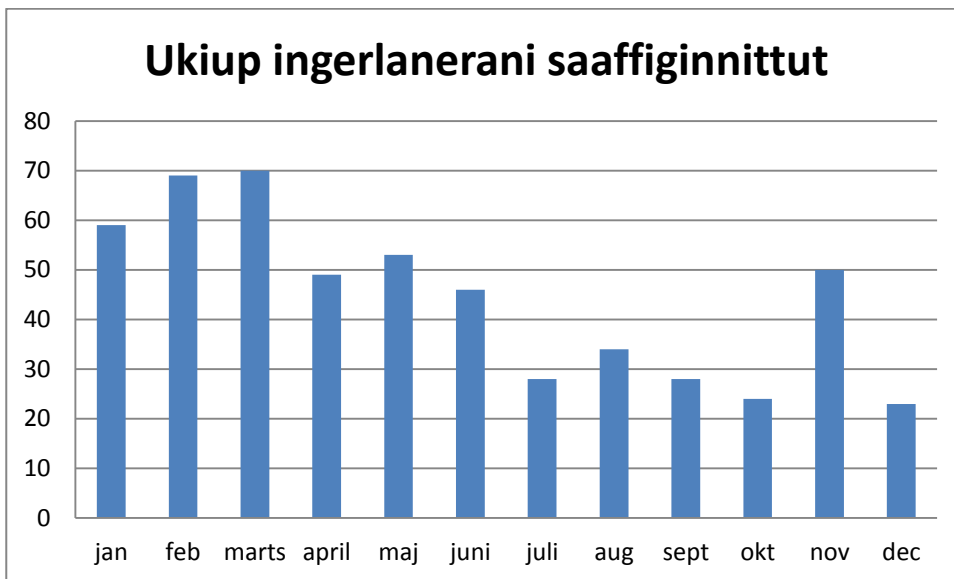
Takussutissiat siullianni takuneqarsinnaavoq 2015-imi saaffiginnissutit katillugit 533-usimasut, taamaattumik sulisut saaffiginnissutinik akiortuinissamut piffissaq annertoq atorsinnaasarpaat, tamannarpiarlu aamma tunngavigalugu siunissami sapinngisamik paasissutissat amerlanerpaat Oqaasileriffiup nittartagaaniitilernissaat anguniagaraarput, taamaasilluta piffissaq ullumikkornit annerusoq suliassanut allanut ilisimatusarnermut paasiniaanermullu atorsinnaalissagatsigu.

Takussutissiaq 1

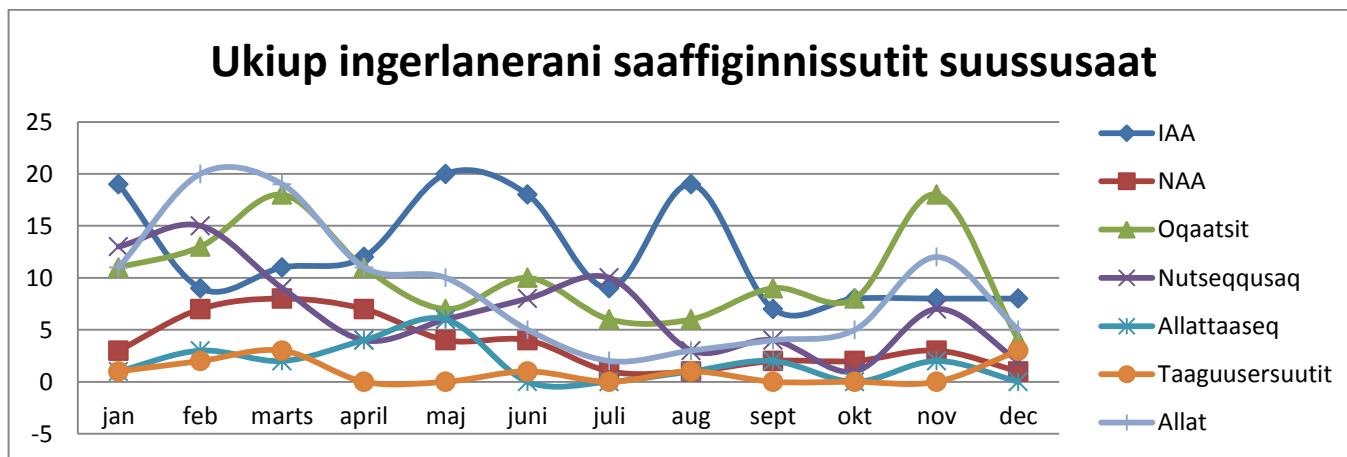
Takussutissiami takuneqarsinnaavoq saaffiginnittut 2012-imi amerlanerpaajusimasut, ukiumilu tassani immikkut maluginiagassaavoq taaguutinut tunngasut apeqqutit amerlingaatsiarsimagaluarmata aammali allattaatsimut tunngasut apeqqutit ukiut siuliiniit amerlatseriarsimallutik. 2014-imi saaffiginnissutit ataatsimut ikileriaqqinnerisa nalaanni oqaatsit isumaannik paasiniaanerit ikilingaatsiarsimapput, naak allattaatsimut tunngasut apeqqutit amerleriaateqaraluartut. 2015-imi amerleriaqqinnerinut patsisaavoq oqaatsit pillugit paasiniaasut 2014-imi ikileriaassutaasut kingumut uteqqikkamik.

Takussutissiaq 2

Takussutissiat aappaanni takuneqarsinnaavoq Oqaasileriffimmut saaffiginnittarnerit aasaanerani ikileriartartut ukiuuneranilu amerlanerpaajusarlutik. Ukiup ingerlanerani saaffiginnittartut sunut tunngasunik apeqqutillisarnerat takussutissiat pingajuanni ersersinneqarpoq, tassani takuneqarsinnaavoq aasaalnerani maajimi juunimilu aammali aggustimi, immaqqa kuisitsisoqartussaaitillugu, aternut tunngasut amerlisartut. Ukioruttulernerani novembarimi oqaatsinut tunngasut apeqqutit qaffassimapput, upernaakkullu maajimi misilitsiffiit nallilerneranni allattaatsimut tunngasut amerlerialaarsimallutik.

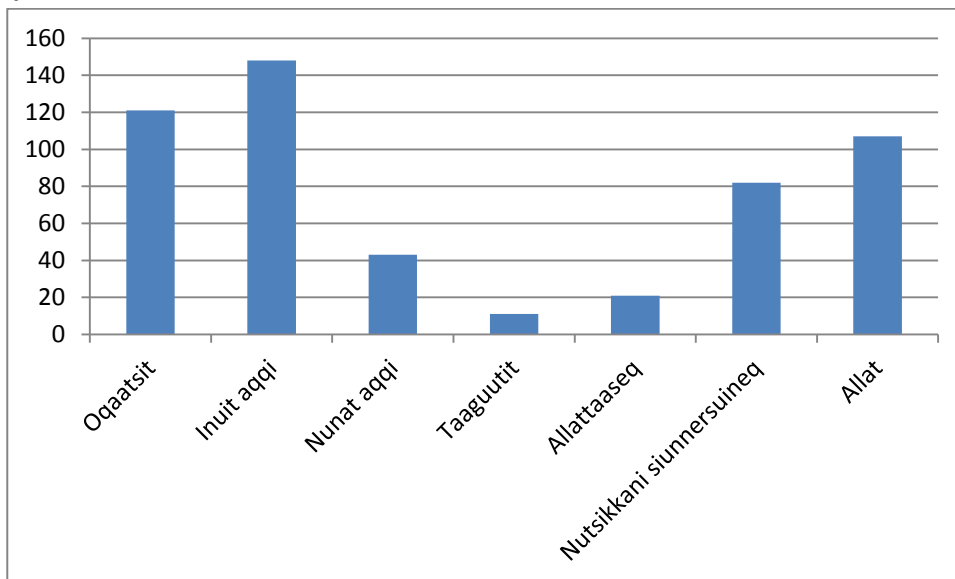
Takussutissiaq 3

Ukiut tamaasa nalinginnaasuvoq saaffiginnissutit amerlanersaat inuit aqqinik tunngassuteqartuusarpu amerlasuulli aamma oqaatsinut nalinginnaasunut taaguutinullu aalajangersimasunut tunngasuusarlutik. Nutserinermi ajornartorsiorlutik saaffiginnittartut ukiumiit ukiumut allanngorartarput.

Takussutissiaq 4

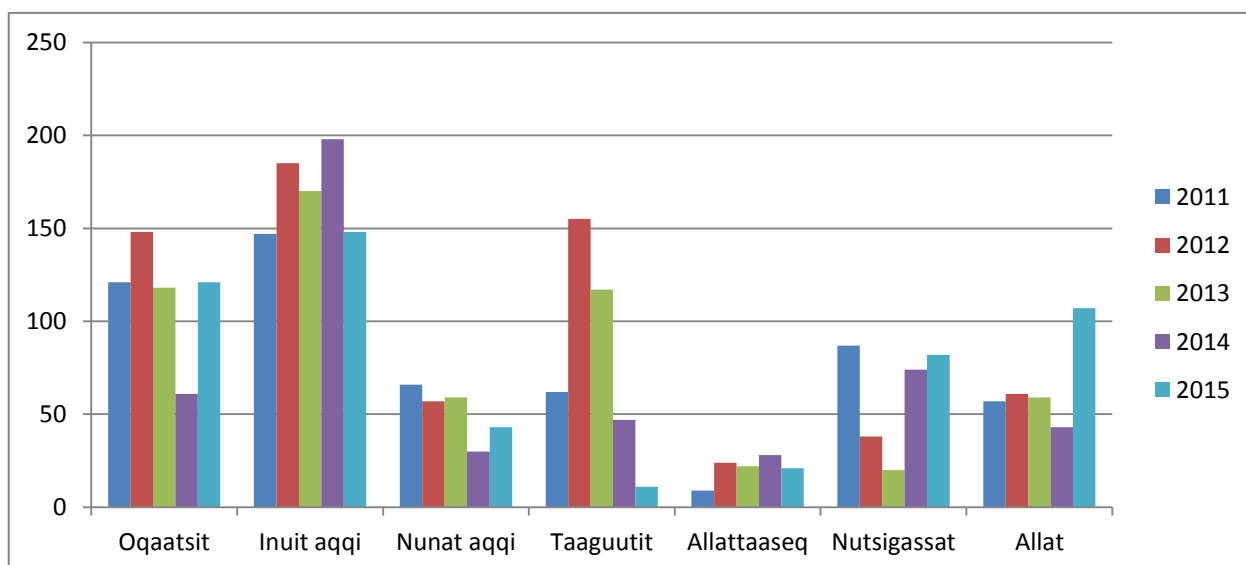

Ataatsimut oqaaseqarfiginnissut

Takussutissiap aappaata ersersippaa saaffiginnissutit sumut tunngasuukkajuttarnersut. 2014-imi saaffiginnissutit oqaatsinut nalinginnaasunut aammalu taaguutinut tunngasut malunnaatilimmik ikileriaateqarsimapput, allattaatsitsinnullu tunngasut nutsigassallu amerleriarsimallutik. Maluginiagassaavoq ukiuni kingullerni allattaatsimik malittarisassanik nalorsarneq annertusiartuaartoq, tamannalu qanoq iliuseqarfigalugu quppersakkamik suliaqarnissaq takorluugaavoq ukiuni tullerni piviusunngortitassaq. Oqaasileriffik allattaatsip tunngaviinik malittarisassanillu ilitersuutitalinnik paasissutissanik siammarterinissaa pisariaqalersimasoq aamma paasinarpoq, tassunga patsisaalluarsinnaapput inuit akornanni attaveqaatit atorlugit allannerni sumiorpaluutit tunngavigineqaleraluttuinnarnerat, tamannalu ataatsimut allattaaseqarnermik nalornisiginnikkiartuaarnernermik kinguneqalerluni.

Takussutissiap ataniittup ersersippaa e-mailikkut saaffiginnissutit amerlassusiisa tamakkiisumik takussutissartaat. 2012 aallarnerfigalugu apeqquutit ikiliartuaarput, malunnarporlu aamma inuit facebook atorlugi imminnut oqaatsit pillugit aperisaattartut. Tamanna soorunami pitsaaquteqarlunilu ajoquteqarsinnaavoq, tassami oqaatsit pillugit immikkut ilisimatusarsimasut misissuisimasullu akissusiaat Oqaasileriffimmiit akissusiarineqartarput, takkualu tamatigut inuinnaat ilisimasaannit allaanerusarlutik. Tamanna pillugu Oqaasileriffiup facebookeqalernissaa aamma isumaliutinut ilannguppoq.

Takussutissiaq 5

Allanik suleqateqarneq

- Oqaasileriffik Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmit saaffigineqarpoq isumaqatiginninniartarnermi taaguutit atorneqartut pillugit katersinissamik suleqatiserinnilluni. Suliassaq tamanna suleqatigiissutigineqassasoq isumaqatigiissutigineqarpoq sulilu ingerlalluni.
- Greenland Oil Industry Association (GOIA) Oqaasileriffimmut saaffiginnissuteqarpoq aatsitsassarsiornermi taaguutit atorneqartartut katersorneqarnissaat pillugu suleqatiserinnilluni. Suliassaq tamanna pimoorullugu aallartinneqarpoq naatsorsuutigineqarlunilu 2015-ip naanerani naammassineqassasoq.
- Ilinniusiorfik naasut taaguutaat pillugit Oqaasileriffimmut saaffiginnippoq. Suliaq Oqaasileriffimmit suliarineqarpoq naammassineqarlunilu. Ilinniusiorfimmit aamma temperaturimut taaguut saaffiginnissutigineqarpoq, tassani Oqaasiliortut akuerisimasaat isumaqatigineqarani allanngortinniarneqarluni, tamannali annerusumik kinguneqarani Oqaasiliortut aalajangiussimasartik attatiinnarpaat. Ilinniusiorfik Oqaasileriffimmut saaffiginneqqippoq Oqaasiliortullu aalajangersimanertik allanngortinngimmassuk Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut saaffiginnissutiginiarlugu. Tamatuma kingorna Ilinniusiorfik naammagittaalliummik Oqaasileriffimmut apuussissamaaraluarluni ulloq manna tikillugu sulil apuussaqaqqanngilaq.
- Nunatta Atuagaateqarfianit Oqaasileriffik pulaartoqarpoq. Tassani eqqartorneqarput Nunatta Atuagaateqarfianit taaguutit atorneqartartut. Ilanngullugit eqqartorneqarput oqaatsit ataasiakkaat kiisalu oqaasilerinermi malittarisassat assigiinngitsut.
- Inatsisartut nutserisoqarfiannit Oqaasileriffik saaffigineqarpoq siunnersuutigineqarlunilu Oqaasiliortut aalajangersaatinnatik tusarniaaqqartaqqullugit, tamanna Oqaasileriffiup isumaqatigalugu Oqaasiliortunut inatsisissami nutaami ilanngunneqarnissaa siunnersuutigissamaarpaa.
- Ilinniusiorfik taaguusersuutit havalger/mos/svampe/bregner-inut tunngasut pillugit saaffiginnippoq. Oqaasiliortut allattaata suliaq tamanna tiguaa misissoreeramigillu sulil taaguuteqaqqanngitsunik Ilinniusiorfimmut siunnersuuteqaqqusilluni uterteqqillugit.
- Oqaasiliortunut ilaasortassat toqqarneqarnissaannut atatillugu avanersuarmit tunumiullu sinnerlugit ilaasortassat kikkusinnaaneri pillugit Pia Lynges Oqaasileriffimmut saaffiginnippoq. Oqaasileriffimmi sulisut novembarip 28-anni 2014-imi ataatsimiinneranni isumaqatigiissutaasut malillugit inuttarsiuinani ilaasortassanik taasinissaq kissaatigineqartoq nalunaarutigineqarpoq. Taamaattumik Pia Lynges siunnersorneqarpoq soqutigisaqaqatigiiffiit aalajangersimasut saaffigissagai.
- Pia Lynges Oqaasileriffimmut saaffiginnippoq aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap apeqquteqaatai pillugit: Suliaqarfimmi ukiumi kingullermi ingerlatat pillugit qanoq paasissutissiisoqarsinnaava? Taaguusersuutini nutaanik atuilernissamik aalajangiisoqartinnagu Oqaasileriffik tamanut tusarniaasussaava? Oqaasileriffimmit akissuteqaat Pia Lyngemut 23.marts 2015 nassiunneqarpoq.
- Ilisimatusarfimmit Arnaq Grove Oqaasileriffimmut saaffiginnippoq Dansk-Grønlandsk ordbog (qorsuk nutaanngitsoq) Oqaasileriffimmit digitalisererneqarnissaa kissaatigalugu. Oqaasileriffiup suliassaq akilersinnaangitsutut isigigamiuk tigusinnaanagu Arnamut akissuteqarpoq.
- MIO saaffiginnissuteqarpoq listemik nassiussilluni tassani oqaatsit kalaallisut qanoq taaguuteqarnisaannut nalornissutaasut pillugit suliakkiissuteqarluni. Tassaniippat aamma taaguutit soorlu seksualitet siornatigut Oqaasiliortunut saaffiginnissutaasarsimasut kalaallisullu oqaasertaleruminaatsinneqartut allat.

- Ilinnisiorfimmiit aammali inuinnarniit anorip taaguutaat saaffiginnissutaasalerput. Pingaartumik taaguutaannik apeqquusiinernut tunngasut kiisalu aamma anorip sukkasuserineraa imalt sakkortussuserineraa apeqqutigineqartarluni. Suliaq Oqaasiliortut ivertinneqarpata suliassanngortinneqartussatut inissikkallarneqarpoq.
- INUIIL saaffiginnippoq ilinniartuminnut oqaatsit pillugit pikkorissaasinnaanersugut apeqqutigalugu, siunissamilu akissaqarnissaq apeqqutaalluni saqqummiartorsinnaanissatsinnik ujartuerusulluni. Tassani oqaatsit pillugit ikiuutit, aammali kalaallit qallunaallu oqaasiisa assigiingissusaannik ilinniartumik ilisimasaqarnerulernissaat ujartorpaat. Kingorna attaveqatigiittoqaqqissasoq isumaqatigiissutaavoq.
- 2009-mi Oqaasileriffik KNR-ilu allatukanneq ittumik radiukkut oqaatsit pillugit paasissutissiisaleriarlutik isumaqatigiipput, taasamik *Oqaatsit minutsimut*. Siunertarineqarpoq minutsip ataatsip marlullunniit iluini ullaakkut Iterluarnaaraqareernerani unnukkullu radioaviseqareernerata kinguninngua oqaatsimik/taaguummik ataatsimik marlunnilluunnit nassuiaasoqartassasoq. Tamannalu ulloq allortarlugu pisassaaq, tassunga atatillugu innuttaasut sineriatinneersut ilanngullugit suliaqarfimmik aalajangersimasumik ilinniagallit imaluunniit ilisimasallit oqaluttoralugit oqaatsinik paasissutissiisalernissaq februaarimiit aallartissavarput. Tamatumunnga siunertaavoq oqaatsinik soqutiginninnerup annertusarneqarnissaa kiisalu oqaasertusaatitut atorneqalersinnaanissaa. Tamanna piffissap ilarujussua (2014-imiit 2015-imut) uninngareerluni septembarip aallaqqaataa 2015 aallarnerfigalugu aallarteqqinneqarpoq.

Ilanngullugu siunniunneqaralarpoq qaammatit tamaasa Oqaasileriffik ataasiarluni suliaminik sukumiisumik takkajaamik sapaatikut aallakaatitsisalisasoq, suliassanilli allanik angummanniarneq peqqutigalugu tamanna 2015-imi piviusunngortinneqanngitsoorpoq, kingornali eqqartorneqaqqittussatut inissillugu.

Isumasioqatigiinnernut, pikkorissarnernut assigisaannullu peqataanerit

- Arctic Indigenous Language Assessment Symposium Ottawa, Canadami 10.-12. februaarimi ingerlanneqartumi Nuka Møller Pujulu peqataapput.
- 24.-26. februar 2015: Oqaasiliortut allattaat Judithe Denbæk aamma Inuiat Aqqinik sullissisoq Nuka Møller Iqalunni oqaatsit pillugit isumasioqatigiinnermi qaaqqusatut peqataapput.
- Maaji/juunimi Mediedagimut Naalakkersuisoqarfimmit aaqqissuunneqartumut Beatrine Heilmann peqataavoq saqqummiussillunilu
- Aggustimi Avannaamioqatigiit oqaatsit pillugit ukiumoortumik ataatsimeersuarneranni Roskildemi ingerlanneqartumi Oqaasileriffimmiit Katti peqataavoq, tassani Netværksmødemik taasagaanni ataatsimiinnermi immikkut eqqartorneqarput nunat peqataatitaqartut (Nunarput, Island, Savalimmiut, Island, Norge, Sverige, Finland aamma Saamit) allattaaseq pillugu apeqquteqaateqarfigineqaraangamik aammalu oqaatsip sorliup eqqortuuneranik tunngasunik aperineqaraangamik qanoq akisariaaseqarnerisut. Tassani eqqarsaatigineqarnerupput eqqortumik allannissami malittarisassat qanoq ittut atuunnersut; sukangasuunersut imaluunniit akerlianik taamaattuunnginnersut.
- Aggustip 24-ani 25-anilu Ilisimatusarfiup aaqqissugaani Andetsprogs-pædagogik pikkorissaassutigineqarmat Oqaasileriffik peqataatitaqarpoq.
- Decembarimi Oqaasileriffik misiliutaasumik siullermeersumik pikkorissaanermik akeqanngitsumik aaqqissuusaqarpoq. Allattaasitoqalerisitsineq, annertuumik nipisiuineramik malittarisassanik

oqaasilerinermillu imalik decembarip arfineq-aappaaniit aqqarnata tungaanut Ilimmarfimmi ingerlanneqarpoq Ilinniusiorfimmiit Ilinniarfissuarmiillu peqataaffigineqarluni. Inissat killeqarneri peqqutigalugit aammalu misiliutaanera tunngavigalugu Oqaasileriffimmi atorfilinnuunnaq aammali kalaallisoortitsisunut ataasiakkaanut Oqaasileriffiup neqeroorutigaa.

Aaqqissuussinerit

- Unnuk 21. januar 2015 nal. 19.00 - 21.00: Unnuk Kulturisiorfik Ilimmarfimmi aaqqissuussaq Oqaasileriffiup pisarneq malillugu peqataaffigaa.
- Nunarsuaq Tamakkerlugu Iitsoqqussaralugit Oqaatsit Ulluat 21. februar 2015 Nunatta Atuagaateqarfia peqatigalugu pilersarusiorneqarpoq. Ullormik nalliussineq Nunatta Atuagaateqarfiani ingerlanneqarpoq saqqummiussinertalimmik tusarnaartitsinertalimmik aliikkusersuinertalimillu. Oqaatsinik assigiinngitsunik atuisinnaasut aamma aggersarneqarput tusarnaarianillu apersorneqarsinnaallutik. Ullormi tassani takkuttut saqqarmiuqaqanik balloninillu akeqanngitsunik tunioqqarneqarput.

Allat immikkut ilisimatitsissutigineqartariaqartut

- 2015-ip naalernerani postkortit atorlugit oqaatsinik katersinissaq piareersalugu aallartinneqarpoq, taanna TELE POST Greenland suleqatigalugu siammarterneqassasoq Oqaasileriffiup TELE POST Greenlandillu isumaqatigiissuteqarfigaat.
- Apriilimi Oqaasileriffik IRIS-imik atuilperpoq sulisullu IRIS-imik atuinissamut pikkorissartinneqallatsiarput. Tamanna isumaqarpoq allaffissorneq Oqaasileriffiup nammineerluni tigussagaa aqutarilerlugulu, soorlu akiligassiissutit, projektkontot, budget allallu IRIS-ikkut XAL-ikkullu ingerlasussat namminersuutigilissavai - DCR Naalackersuisoqarfillu ikiortigalugit.
- Maajimi projektkonto 9118 pillugu Oqaasileriffik Ilisimatusarfiullu allaffissornikkut ingerlatsivia ataatsimeeqatigiippat paasillugu kontot arlallit qangaaniilli matuneqartussaagalugit matuneqarsimanngitsut, tamanna tunngavigalugu Oqaasileriffik amigartoorutissai pillugit Naalackersuisoqarfimmik ataatsimeeqateqarpoq. Ataatsimiinnermi isumaqatigiissutigineqarpoq Oqaasileriffik Namminersorlutik Oqartussani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut ilassutitut aningaasaliissutinik (tillægsbevillinginik) qinnuteqaammik nassiussissasoq. Tamanna pilertortumik suliarineqarpoq maajillu ingerlanerani nassiunneqarluni. Qinnuteqaatip akuerineqarsimanagera decembarip 21-anni Oqaasileriffimmut nalunaarutigineqarpoq, taamaasilluni amigartooruteqarnissaq ukiup naanerani pinngitsoortinneqarluni.
- Oktobarip qaammataani allagaatinik katersivissap korpusip pilersinneqarnissaanut inerisarneqarnissaanullu aningaasaliissarsiorluta qinnuteqaat siulleq nassiupparput. Siulliit aningaasat akuerineqarmata pilertortumik sinneri aamma qinnuteqaatigalugit iluatsimmata atorfinitsitsigallarnissaq piareersarlugu Oqaasileriffiup aallartippaa.
- Qinnuteqaatit allat, tassa ordbogip kalaallisuumiit tuluttuumut piviusunnigortinneqarnissaanut aningaasaliissutissat, kalaallisut oqaasitoqqat nassuiaataasa nalunaarsorneqarlutillu katersorneqarnissaat kiisalu parlør elektroniskiusup pilersinneqarnissaa tamarmik itigarmata kingusinnerusukkut allatigut aningaasassarsiuunneqassasut siunniunneqarpoq.

Oqaasilerissutit pillugit sukumiinerusumik nassuiaatit

Kalaallisut taggeri

Kalaallisut oqaasERPAssualerineq eqqarsaatigalugu *kalaallisut taggeri* (oqaatsinik ataasiakkaanik misissueqqissaarut oqaasiliuullu) atorluarpoq, taannalu *Kukkuniiaammut* tunngaviuvoq. Kalaallisut taggeri oqaatsinik ataasiakkaanik misissueqqissaarummut kiisalu oqaasiliuummut 'maskiinatut' atuuffeqarpoq oqaasERPAssualeriffik.org-imilu internetimut attaveqartilluni atorneqarsinnaalluni. Taggeri pineqartoq aamma tunngavigalugu allamiunik kalaallisut ilinniartitseriaaseq nutaanerpaaq, tassa ilinniut automatiskiusoq oqaasiliornissamik oqaatsillu sannaanik misissuinissamik periarfissiisooq ineriartortinneqarsimavoq.

Taggeri atorlugu kalaallisut oqaatsit ataasiakkaat misissoqgissaarneqarsinnaanerini assersuut:

oqaasERPAssualeriffik

oqar+USIQ+vn+PAK=SUAQ+nn+LIRI+nv+VIK+vn+N+Abs+Sg

oqaaseq+PAK=SUAQ+nn+LIRI+nv+VIK+vn+N+Abs+Sg

oqaasERPAssuaq+LIRI+nv+VIK+vn+N+Abs+Sg

Kalaallisut *taggeri* atorlugu oqaatsinik nammineerlutit misissueqqissaarsinnaavutit nittartakkatsinnut iserlutit ugguuna:

<http://oqaasERPAssualeriffik.org/tools/lookup/>

Taggeri atorlugu oqaasiliorsinnaanermik assersuut, soorunami aamma taggisiliorsinnaallutillu oqaaseeraliorsinnaavutit:

Oqaluutiliorit

Oqaluut ingerlateqqitassaq	<input type="text" value="asavaa"/>
imaluunniit oqaluutip naggua ingerlateqqitassaq	<input type="text" value="asa"/>
Uiguut atorneqartussa	<input type="button" value="-niarpoq (+NIAR+v)"/>
Modus atorneqartussa	<input type="button" value="oqaluinnarniut (+In)"/>
Kinaassusersiut atorneqartussa	<input type="button" value="uanga (+1Sg)"/>
Susaq atorneqartussat	<input type="button" value="illit (+2SgO)"/>
Uiguut aneq atorneqartussa	<input type="button" value="gooq (+GOOQ)"/>
Oqaluummot paasissutissat ilanngutat	asa+NIAR+vv+V+Ind+1Sg+2SgO+GOOQ
Oqaluutiliaq	asaniarpakkinngooq

Kalaallisut *taggeri* atorlugu nammineerlutit oqaasiliorsinnaavutit nittartakkatsinnut iserlutit ugguuna: <http://oqaasERPAssualeriffik.org/tools/lookdown/>

Kalaallisut parseri

Parseri (oqaaseqatigiinnik misissueqqissaarut) suli pissusivissamisut ilinngilaq kisiannili ima ineriartortinneqarsimatigaluni allaat internetimut attaveqartilluni nittartakkatsinnut iserluni ugguuna: <http://oqaaserpassualeriffik.org/tools/live/> ajorpallaanngitsunik tatiginassusilinnik oqaaseqatigiinnik misissuisinnaalluni, soorunalimi misissukkanik suli eqqumaffigisassartaqarluni. Oqaaseqatigiinnik misissueqqissaarnermik assersuut:

Oqaaseqatigiinnik misissueqqissaarneq qanormita atorineqarsinnaava?

```
"<oqaaseqatigiinnik>"
"oqaaseqatigiit" N Ins Pl @i-ADVL>
"<misissueqqissaarut>"
"misissueqqissaar" UTE+vn N Abs Sg @SUBJ>
"<qanormita>"
"qanoq" part MITA @ADVL>
"<atorineqarsinnaava>"
"ator" NIQAR = SINNA+vv V Int 3Sg @PRED
"<?>"
"?"
```


Katersat

Katersat (oqaatsit isumaannut paasissutissanik, qanoq nutserneqarnissaannik misissoqqissaarneqarnissaannillu kiisalu oqaatsit atuuffigisaasa assersuusiornerinik il.il. imalik) maanna 250.000-300.000-it missaanni oqaatsinik misissorneqarsinnaasunik imaqqarpoq, taakku saniatigut assersuutit kalaallisoortut, qallunaatoortut tuluttoortullu 100.000-it sinnillit imaralugit. Tamanna tunngavigalugu maannamut Kalaallit Nunaanni oqaatsinik katersat annersaralugu, aammalu tuluttut oqaatsit 20.000-it missaanniittut imarigamigit siullerpaamik kalaallisut-tuluttut ordbogiulluni angisooq. Katersat 2013-ip ingerlanerani iluarsaanneqarpoq annertusineqarlunilu. Katersani iluarsaassinermit atatillugu oqaatsit isumaannut paasissutissat *isumasiuinermi immikkoortunik* taaneqartut ilanngunneqarput, taakkulu ataani assersuusiarineqarput. Oqaaseq *aaginnarpoq* assigiinngitsunik isumamigut paasineqarsinnaasoq isumai assigiinngitsut tunngavigalugit immikkut paasissutissartalerneqartarpoq immikkoortitsissutaasunik (taakku fed skrift atorlugu allassimapput), soorlu ima:

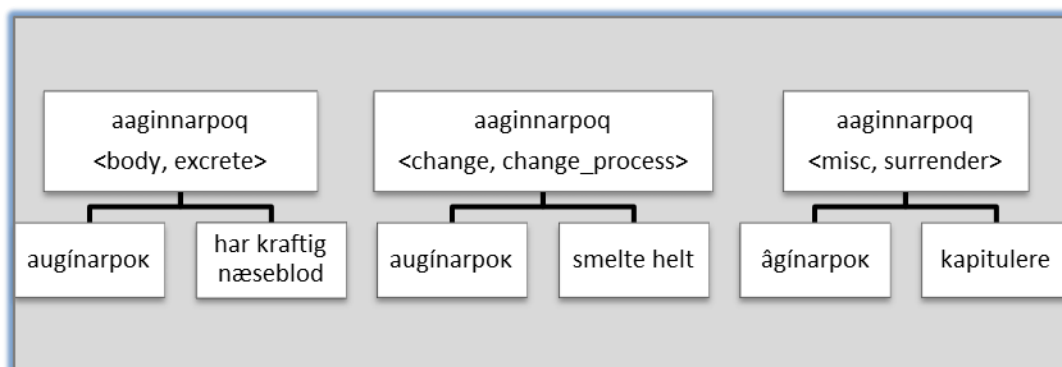
aaginnarpoq <body, excrete>, aamma
aaginnarpoq <change, change_process>, aamma
aaginnarpoq <misc, surrender>

Oqaaseq assersuutigineqartoq *aaginnarpoq* Katersani pingasunngorlugu nassaarineqarsinnaavoq, ilaanni oqaatsit ujakkat amerlanerusunngorlugit nassaarineqarsinnaasarput, apeqqutaalluni oqaaseq pineqartoq assigiinngitsunik qassinik isumamigut paasineqarsinnaanersoq.

Oqaaseq assersuutiginiagarput Katersani oqaatsit assigiinngitsut pingasutut nassaarineqassaaq, soorlu imatut:

aaginnarpoq				
	Oqaaseq	Suussusia	Isumasiuinermi immikkoortoq; Atuuffik	
	aaginnarpoq	Oqaluut, susaatsoq	Body, excrete; General / Not Special	Tamakkigaaq
	aaginnarpoq	Oqaluut, susaatsoq	Change, change_process; General / Not Special	Tamakkigaaq
	aaginnarpoq	Oqaluut, susaatsoq	Misc, surrender; General / Not Special	Tamakkigaaq

Oqaatsit nassaassaasut tamarmik immikkut isumai tunngavigalugit (soorlu *aaginnarpoq*: <body, excrete>, <change, change_process>, <misc, surrender>) immikkoortitsissutaasunik paasissutissartalersorneqartut immikkoortikkuminarnerulissapput assigiimmik allattaasitoqqamik allanneqarsinnaagunik nagguissiorneqarsinnaagunilluunniit, taamalillutik taakku tunngavigalugit innersuunneqassapput allanut paasissutissanut, soorlu ima takorloorneqarsinnaasunik:

Kalaallisut nutserutissamut oqaatsit isumai tunngavigalugit immikkoortitsissutaasunik Katersat paasissutissartalersorneqarneri annertuumik pitsanngorsaataapput.

Nittartakkatsinnut iserlutit Katersat misilittarsinnaavat uggua:

<http://oqaaserpassualeriffik.org/tools/katersat/>

Naqinnerit nipisiussutitut nuutsissut

Naqinnerit nipisiussutitut nuutsissut Oqaaserpassualeriffiup nittartagaani *oqaaserpassualeriffik.org*-imi 2013-imi atorneqarsinnaalerpoq.

Assersuutigalugit oqaaseqatigiit imaattut "Oqaaserpassualeriffik Oqaasileriffiup ataani inissisimavoq" naqinnerit nipisiussutit atorlugit ima allanneqassaaq:

[ɔ ²qa: ¹sɜp ¹pas su ʷa lɜ ¹ʁif fik# ɔ ²qa: si lɜ ¹ʁif fi ¹up# a ²ta: ni# i ¹nis si ¹si ma vɔq#]

Naqinnerit nipisiussutit immaqa allamiut ordbogiini misissuitillugit siumorsimassavatit. Taakku atorlugit oqaatsit aalajangersimasut qanoq taaneqarnissaannik nalornitilluni iluaqutaangaatsiarsinnaapput, pisariaqarporli ilisarnaatit assigiinngitsut qanoq taaneqartarneri ilikkarsimanissai. Nammineq nittartakkatsinnut iserlutit misilittarsinnaavat uggua:

<http://oqaaserpassualeriffik.org/tools/ipa-converter/>

Allattaasitaamut nuutsitsissut

Allattaasitoqqamiit allattaasitaamut nuutsissut Oqaaserpassualeriffiup nittartakkamini oqaaserpassualeriffik.org-imi 2013-imi atorneqarsinnaasunngorlugu saqqummiuppaa. Tassani allattaasitoqqamik allassimasut nalornissutigitillugit allattaasitaamut nuunneqarsinnaapput.

Allattaasitaamut nuutsissutip takussutissiarineqarnera:

Oqaaseqatigiit allattaasitoqqamik allassimasut ima "taimanikutdle pâsinarserêrpoq erqartûssineq qanoq inerneqarumârtoq" nuutsissummik nuutsikkaanni allattaasitoqqamik allassimasut imaattut pissarsiarineqarumaarput: "Taamanikkulli paasinarsereerpoq eqqartuussineq qanoq inerneqarumaarpoq". Nammineq nittartakkatsinnut iserlutit misilittarsinnaavat ugguuna:

<http://oqaaserpassualeriffik.org/tools/kleinschmidt/>

Uiguutinik nalunaarsuiffik

2013 aallartissimalersoq Oqaaserpassualeriffiup nittartakkamini oqaaserpassualeriffik.org-imi kalaallisut uiguutit nalunaarsorlugit aallartippai. Kalaallisut uiguutit suuneri kiisalu kalaallisut, qallunaatut tuluttullu nassuiaatai Katersat aqcutigalugu alakarterneqarsinnaapput. Uiguutit katitat aamma immikkut isumaqartinneqalersimasut misissorneqarsinnaapput. Oqaatsit Katersani nassaarineqarsinnaasut nagguissiorneranni uiguutinik qanoq ittunik imaqarnerat aamma takuneqarsinnaavoq uiguutillu pineqartut toorlugit qanoq isumaqartinneqarnerat misissorneqarsinnaalluni. Maanna uiguutit ataasiakkaat uiguutillu katitat 4000-it sinnilaarlugit katersorneqarsimapput taamaattorli nassuiaataat sulit tamakkerlutik nalunaarsorneqarsimanatik. Katersani uiguutit nalunaarsorneqarsimasut ilaat takusassiannngorlugu assimi takuneqarsinnaavoq:

QAR+nv				
Derivational Morpheme				
QAR+nv Truncative	har, der er	have, there is		Full View
QAR+nv+QE+vv Truncative	der er mange, har mange	there are many, have many	amerlasuunik peqarpoq	Full View
QAR+nv+LIR+vv Truncative	har fâet, der er kommet			Full View
QAR+nv+LIR=GUNNAR=SI+vv Truncative	der er sikkert begyndt, der er sikkert kommet, har sikkert fâet			Full View

Nammineerlutit uiguutinik ujarlersinnaavutit ugguuna:

<http://oqaaserpassualeriffik.org/tools/katersat/>

Kukkunიაat

2013-ip ingerlanerani kalaallisut Kukkunიაat version 3 Windowsimi MSOfficemut kiisalu LibreOfficeni tamani atorneqarsinnaalerpoq, nittartakkatsinnilu oqaaserpassualeriffik.org-imi aaneqarsinnaalluni. Ajoraluartumilli Microsoftip programinik kukkunიაataannngitsunik nunanit allaneersunik akuersissuteqarasunnginnera pissutigalug Kukkunიაammut kittoraasersuut MS Officemi piareersimariinngilaq. Tamanna isumaqarpoq Kukkunიაat kiisalu Kukkunიაammut kittoraasersuut immikkut aaneqartariaqartut. Tamanna pillugu annertunerusumik paasisaqarusukkuit nittartakkatsinnut innersuutissavatsigit, tassanilu ilitersuutit aamma takuneqarsinnaapput.

Kukkunიაat kittoraasersuuteqarluni piareeqqasoq pisariaqartikkukku innersuussutigissavarput LibreOffice, MS Microsoftimut assingusinnaasoq, taamaattorli open sourceusoq (akeqanngitsumik qarasaasiamut programiusoq) qarasaasiannik aassagit tassunalu Kukkunიაat kittoraasersuutitalik atorlugu.

Kukkunიაat manna aqcutigalugu aaneqarsinnaavoq:

<http://oqaaserpassualeriffik.org/tools/kukkunიაat-spell-checker/>